

Мирослава-Марія Рибалко

**ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО
КОНЦЕПТУ «ARGENTINE TANGO» У ФІЛЬМІ-МЮЗИКЛІ
*MOULIN ROUGE!***

Упродовж останніх трьох десятиліть аргентинське танго (далі – АТ) набуло світового поширення, розвинувшись із монокультурного, закоріненого у південноамериканську дійсність танцю в міжкультурний феномен сучасності. Надзвичайно висока ефективність передачі інформації оцінного, емотивного й навіть фактичного характеру і під час танцювальної взаємодії

безпосередньо, і в загальнішому, опосередковано-танцювальному контексті дає підстави вважати АТ автономною комунікативною системою з власними особливостями дискурсивної реалізації та когнітивного наповнення. За В.Масловою, дискурс може розглядатися водночас як сукупність апеляцій до концептів і як обширний концепт, який існує у свідомості носіїв мови [Маслова В., 2008, с. 53]. У термінах когнітивної лінгвістики лексема *tango*, або ж ширше – словосполучення *Argentine Tango*, репрезентує у дискурсі певну ментальну сутність, яка охоплює значний фрагмент англомовної картини світу. Особливий інтерес АТ становить для лінгвістики – як комунікативна система, потенціал якої реалізується в максимально концентрованому вигляді, та для суміжної з нею семіотики – як потужний міжкультурний код початку ХХІ ст.

Нині АТ широко й багатогранно використовується в мистецьких контекстах – літературних, образотворчих, ігрових. На відміну від інших танцювальних течій АТ має потужний екзистенційний вимір і значний потенціал художньої виразності. Тому кінорежисери вдаються саме до цього танцю, аби виокремити риси характеру героїв, означити їхні світоглядні орієнтири, емоційні стани, окреслити настроєві тенденції картини, увиразнити її ідейні та смислові акценти [Рибалко М.-М., 2012, с. 312]. У кіно, зокрема у фільмах-мюзиклах, функціонування «парасолькового», багатогранного лінгвокультурного концепту ARGENTINE TANGO в специфічному танцювальному дискурсі має свої особливості. Ми маємо на меті з'ясувати роль і особливості розгортання танго-дискурсу у фільмі «Мулен Руж» (*Moulin Rouge!*, 2001), а саме: застосовуючи метод семіотичного аналізу А.Греймаса, систематизувати релевантні комунікативні засоби на поверхневому рівні безпосереднього сприйняття АТ, простежити основні трансформації наративної структури його вербального компонента, виявити базові цінності глибинного рівня танго-дискурсу, а також установити, як вони корелюють із ширшим контекстом усього художнього твору. Інакше кажучи, які грані концепту ARGENTINE TANGO роблять танго-дискурс упізнаваним, виразним, універсальним виражальним засобом, до якого радо звертаються режисери, які значення, ідеї, цінності він транслює, які внутрішні закони функціонування цілісної, закритої та автономної системи танго-дискурсу в кінокадрі.

Жанр фільму-мюзиклу передбачає певну декоративність у манері подачі сюжетних колізій, у сценографічному вирішенні, поєднуючи традицію театральної умовності та потужний арсенал засобів сучасного кіномистецтва. З огляду на предмет дослідження нашу увагу привертає широке використання прийому багатократного подвоєння, множинного віддзеркалення художньої реальності, одним із засобів реалізації якого і слугує танго-дискурс. Дозволимо собі розлогу цитату: «в елементарному факті подвоєння певного об'єкта семіотична ситуація прихована як чиста можливість. Як правило, вона лишається неусвідомленою для наївної свідомості, не зорієнтованої на знакове сприйняття світу. Інакше ситуація складається, коли відбувається подвійне подвоєння, подвоєння подвоєння. У таких випадках явно проступає неадекватність об'єкта і його відображення, трансформація останнього в процесі подвоєння, що, природно, привертає увагу до *механізму подвоєння*, тобто робить семіотичний процес не спонтанним, а усвідомленим» [Лотман Ю., 2002, с. 389]. Так, театралізована танго-сцена у контексті історії із життя театру, акторів, меценатів слугує своєрідним дзеркалом, збільшувальним склом, яке фокусує увагу глядачів на окремих мотивах розказаної у фільмі історії, адже «можливість кодування одних і тих самих онтологічних об'єктів різними знаками пояснюється тим, що побутує ідея сутності даного явища і додаткові ідеї втілення даної сутності» [Серякова І., 2004, с. 94].

El Tango de Roxanne із мюзиклу «Мулен Руж» є чи не найдраматичнішою кіноінтерпретацією АТ. Обраний жанр дав змогу режисерові, Базу Лурманові, застосувати граничну стилізацію часопросторових меж, у яких розгортається танцювальна взаємодія, а відтак комунікація героїв. Лаконічно оформлений закритий простір, який асоціюється з вулицею червоних ліхтарів, заповнюють мовчазні постаті. З їхнього кола виходить чоловік і виголошує-викрикує перед цим своєрідним колективним свідком викривальну промову на адресу однієї з жінок, вихопленої з натовпу, Роксен: *Prostitute! The man falls in love. First there is DESIRE, then – PASSION, then – SUSPICION, JEALOUSY, ANGER and BETRAYAL [...] No TRUST! Without trust there is no LOVE! Jealousy, yes! Jealousy will drive you mad!* Цей монолог Оповідача, який говорить від імені чоловіків загалом, супроводиться танцем – його діалогічною взаємодією з Роксен, яка уособлює Жінку, жадану і зрадливу. Третім

обов'язковим, дискурсотвірним компонентом танго-взаємодії є музика. Музично-вокальний супровід сцени має визначальну вагу для її цілісності.

Можна констатувати паралельне розгортання мікродискурсу АТ в макродискурсі мюзиклу на двох рівнях: вербальному і невербальному. Манера подачі тексту (невербальний рівень комунікації) – гучно, голос хрипкий, сповнений емоцій широкого спектру зривається на розпачливий крик – наділяє всю сцену потужним емотивним потенціалом. У зачині майже всі іменники актуалізують у свідомості глядача відповідні концепти. Афектованість їхньої презентації спонукала нас виділити їх великими літерами у тексті монологу. Кілька важливих концептів лишаються неословлені, вони виражаються імпліцитно, далі ми візьмемо їх у квадратні дужки. У розгорненому вигляді вони представлені в танго-дискурсі вербально і невербально.

На вербальному рівні – у вигляді предикативних центрів висловлювань: *DESIRE – feelings I can't fight; SUSPICION – don't deceive me; JEALOUSY – his eyes upon your face; his hand upon your hand; his lips caress your skin; why does my heart cry?; BETRAYAL – without trust there is no love; you're free to leave me; TRUST – believe me; LOVE – I love you; [MADNESS] – it's more than I can stand; jealousy will drive you mad; [SIN] – you don't have to put on that red light; walk the streets for money; you don't have to wear that dress tonight; you don't have to sell your body to the night.*

Концепт *PASSION* актуалізується в дискурсивній тканині імпліцитно, через невербальні комунікативні засоби, такі як міміка – тривалий візуальний контакт, погляд з-під лоба; голос – хрипкий крик, волювання; пластика тіла – відверті, закличні жести, рвучкість рухів, різкі випадки, збуджене дихання; артефакти – мінімум одягу, стилістично марковані аксесуари (панчохи-сіточка, корсети), розхристаність, відсутність обов'язкових елементів гардеробу. Концепт *ANGER* також переданий через пластику – жорстку, грубу манеру ведення партнерки, а також засобами голосу.

Фокус глядацької уваги швидко розширюється: до пари на паркеті приєднуються інші чоловіки, які конкурують за партнерку і ділять її. Простежується паралель з історією зародження самого танцю (порівн.: середовище іммігрантів, представників соціальних низів, значний гендерний дисбаланс, будинки розпусти – часто

згадувані в історичних екскурсах стосовно виникнення АТ). Дуже швидко сцену заповнюють інші пари танцівників, що справляє враження узагальнення: танго як модель любовних взаємин чоловіка і жінки.

У термінах семіотичного аналізу, на поверхневому, найбільш співвідносному з фізичним світом рівні дискурсу можна виокремити кілька значущих семантичних груп – ізотопій.

Актори: the man, I, you, [he] – останній член імплікований через маркери тілесності – his eyes, his hands, his lips. До цієї ж групи лексем можна залічити і концептуальну домінують JEALOUSY, оскільки вона дистанційована від конкретних людей і впливає на низ із-зовні, як непереборна, доленосна сила.

Час: first, then, tonight – маркери часу не вказують на жоден конкретний період, окрім часу доби, натомість підсилюють динаміку розгортання дискурсивної тканини.

Місце: upon your face, upon your hand, the streets – стосуються жінки, об'єкта пристрасті.

Об'єкти: red light, the dress, money, body – теж стосуються саме жінки і матеріального світу, тілесного, меркантильного, речового. До цієї лексичної групи належить і низка лексем на позначення почуттів, емоцій: love, desire, passion, suspicion, anger, betrayal, no trust – вони стосуються закоханого чоловіка. Прикметно, що у межах мікро-дискурсу АТ, жінка, третя вершина цього любовного трикутника, позбавлена індивідуальності, безлика. Вона як об'єкт пристрасті двох суперників описується опосередковано через її взаємодію з ними. Брак індивідуальних рис, конкретики щодо її особистості посилюють враження її знеособленості, пасивності: «Об'єкт – не що інше, як точка прагнень суперників. Прагнення суперників викликають до життя порожнє місце, куди потім поміщають об'єкт» [Греймас А., 2010, с.200].

У межах основних ізотопій виразними є такі опозиції: I (the man) vs you [Roxanne] vs [he]; активна особа, суб'єкт vs пасивна особа, об'єкт; психоемоційний досвід і способи самовираження vs тілесний досвід і способи самовираження.

1. На другому, наративному рівні дискурсу спостерігаємо таку схему розгортання оповіді. Мотив (Roxanne) спонукає Суб'єкта (the man) вирушити на пошуки Об'єкта (реалізації свого любовного дискурсу). Втіленню його наративної програми

сприяють Помічники (love, desire, passion, trust) і перешкоджають Антагоністи ([he], jealousy). Цікаво, що Суб'єкт і його Антагоніст, суперник, віддзеркалюють одне одного стосовно Об'єкта свого пошуку діють аналогічно: «'Конкуренція' чи 'суперництво' між кількома людьми, які мають на оці одну й ту саму мету, уточнює поняття суперництва, наділяючи противників одним і тим самим прагненням об'єкта й паралельними наративними програмами» [Грејмас А., 2010]. Головний герой, оповідач, означає себе через власні психо-емоційні стани (the man falls in love; I love you; believe me; feelings I can't fight; it's more than I can stand) на протизагу своєму суперникові і зрадливій жінці, які описані фрагментарно, через маркери тілесності (his eyes upon your face; his hand upon your hand; his lips caress your skin). Проте поступово оповідач теж дистанціюється від свого «я», своїх особистісних характеристик і сприймає себе через тілесний досвід (why does my heart cry?).

Обидвоє чоловіків проходять той самий шлях у свій час, і доля одного дає уявлення про те, що чекає в недалекому майбутньому другого.

На глибинному рівні досліджуваній дискурс розкриває ціннісні трансформації даного фрагмента художнього твору. Зокрема йдеться про протиставлення таких характеристик, як, з одного боку, мужність, активність, емоційність, а з іншого – жіночність, пасивність, тілесність, а також про перетікання першого набору якостей в другий під впливом емоції, від якої людина дистанціюється, яку намагається, хоч і безуспішно, побороти. Отже, на глибинному, ціннісному рівні конкретного танго-дискурсу фіксуємо втрату чоловіком власної індивідуальності, суб'єктності, його знеособлення через ревності як непереборну фатальну силу.

Виклад подій, які розгортаються на паркеті між Роксен, Оповідачем і його суперниками, має притчевий характер. Їх можна розглядати як метафору любовного трикутника головних героїв мюзиклу – поета Крістіана, актриси й куртизанки Сатін та герцога. Цей схематичний, театралізований світ танго-дискурсу сповнений похмурих барв і зловісних символів, він натякає на трагічний фінал історії, яка описана у межах макродискурсу всього твору. Змодельований мікросвіт АТ і художня реальність фільму-мюзиклу перемижуються кожні кілька секунд. Зрештою обидва плани накладаються на звуковому рівні представлення. Шепіт Сатін

сприймається як комунікативна тиша перед кульмінаційним моментом крайнього напруження і вибуху почуттів – криком розпачу, болю, ненависті, в який зливаються голоси героїв. *На візуальному рівні* напруга нагнітається за рахунок шаленого темпу, в якому крутяться пари на паркеті, зрештою відцентрова сила відкидає партнерок на підлогу, жінки падають. Сцена завершується символічно: ритуальним, демонстративним убивством знеособленої зрадливої жінки в колі мовчазних свідків і спільників її переступів. За кілька хвилин, які триває танець, глядач, завдяки вербальній і невербальній актуалізації відповідних концептів, дізнається про майбутній розвиток сюжетних ліній усього фільму-мюзиклу – Крістіан сповна зазнає мук зраженого кохання (LOVE, BETRAYAL, JELOUSY), згубна пристрасть штовхне на приниження і злочин герцога (DESIRE, SUSPICION, ANGER, MADNESS, SIN), Сатін загине (LOVE, TRUST, [DEATH]).

Отже, орієнтуючись на мікро-дискурс АТ можна прокреслити когнітивну мапу макро-дискурсу всього художнього твору, що свідчить про смислоорганізуючу і прогностичну роль досліджуваного лінгвокультурного концепту ARGENTINE TANGO в англomовному фільмі-мюзиклі.

-- --

ЛІТЕРАТУРА

1. Ажнюк Б. Національна ідентичність і мова в українській діаспорі // Сучасність. – 1999. – № 3. – С. 128-140.
2. Азарова Л. Є. (2018). Мова як визначальний чинник ідентичності української нації. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Вип. 292: 24-32.
3. Андерсон Б. Уявлені спільноти. Міркування щодо походження й поширення націоналізму / Б. Андерсон. – К. «Критика», 2001. – 271 с.
4. Андрійчук О. Україна – Європа: тести на сумісність. – К.: Смолоскип, 2007.
5. Апенко Е.М. Литературная критика /Е.М.Апенко // История литературы США. Т.III. Литература середины XIX в. (поздний романтизм). – М.: Наследие, 2000. – С. 557-577.
6. Апресян Ю. Д. Английские синонимы и синонимический словарь / Ю. Д. Апресян // Англо-русский синонимический словарь. – М. : Наука, 1979. – С. 500–543.
7. Апресян Ю. Д. Интегральное описание языка и системная лексикография / Юрий Дереникович Апресян // Избранные труды. – М. : 1995. – Т. 2. – С. 47–52.
8. Апресян Ю. Д. Лексикографическая концепция НБАРСа / Ю. Д. Апресян // Новый большой англо-русский словарь. – М. : Русский язык. – 1993. – Т. 1. – С. 6–17.
9. Апресян Ю. Д. Толковый словарь нового типа как основа серии словарей / Ю. Д. Апресян // Современное состояние и тенденции развития отечественной лексикографии. – М. : Русский язык, 1988. – С. 14–16.
10. Архипенко Л. М. Національна ідентичність як чинник духовного захисту особистості / Л. М. Архипенко // Психологічна безпека та адаптація особистості : матеріали міжнародної науково-практичної конференції 7–8.11.2007 р. м.Дніпропетровськ. – Дніпропетровськ, 2007. – С. 133–144.
11. Базова В. «Міфема лосося як носій індіанської сингулярності в контексті оповідання Шермана Алексіє «Найкрутіший індіанець у світі» / В.Базова // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах. – Вип.35. – К.: 2017. – С.49-54.

12. Бакіров В. С. Вища школа України : на шляху до європейських стандартів / В. С. Бакіров // Академическая мобильность – важный фактор образовательной евроинтеграции Украины : материалы Междунар. науч.-практ. конф. – Х. : НУА, 2010. – С. 37-47.
13. Барт Р. Система моды. Статьи по семиотике культуры / Р. Барт. – М., 2003. – С. 270.
14. Березнікова Н.І. Відображення національної ідентичності американських індіанців в сучасних резерваціях індіанським письменником Шерманом Алексієм / Н.І.Березнікова // Національна ідентичність в мові та культурі: зб. наук. праць / ред. А.Г.Гудманян, О.Г.Шостак. – К.: Талком, 2017. – С.117-120.
15. Берков В. П. Вопросы двуязычной лексикографии : автореф. дисс. ... доктора филол. наук : 10.02.19 / В. П. Берков. – Л., 1971. – 30 с.
16. Берков В. П. Двуязычная лексикография / Валерий Павлович Берков. – СПб. : Изд-во СПб. ун-та, 1996. – 248 с.
17. Берков В. П. Слово в двуязычном словаре / Валерий Павлович Берков. – Таллинн : Валгус, 1977. – 276 с.
18. Бех, І. Д., Журба, К. О. (2017). Концепція формування у підлітків національно-культурної ідентичності у загальноосвітніх навчальних закладах. Гірська школа українських Карпат, 16, 24-33.
19. Бобилевич Гражина. Китч как конфликт ценностей (на примере портретов дочери кисти Александра Максовича Шилова) / Гражина Бобилевич // Revitalizace Hodnot: Umeni a LiteraturaII. Ed. J.Dohnal. – Brno, 2015 – С.115-120.
20. Бойніцька О.С. Англійський історіографічний роман кінця ХХ – початку ХХІ ст.: філософія жанру. Монографія / О.С.Бойніцька. – К.: Видавець Карпенко В. М., 2016. – 324 с.
21. Бронуэн М., Рингхэм Ф. Словарь семиотики / М. Бронуэн, Ф. Рингхэм. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2010. – 256 с.
22. Брэнд М. Наемник /Макс Брэнд [електронний ресурс]. – М.:Центрополиграф, 1998. - Режим доступу <https://www.e-reading.club/book.php.book=8742>
23. Бурстин Д. Американцы: Национальный опыт: Пер. с англ. Авт. послеслов. Шестаков В.П.; Коммент. Балдицина П.В. – М.: Изд. группа «Прогресс» - «Литера», 1993. – 624с.

24. Ващенко А.В. Фронтір / А.В. Ващенко // История литературы США / [Ред. кол. Я.Н. Засурский, М.М. Коренева, Е.А. Стеценко]. – М. : «Наследие», 1999. – Том II : Литература эпохи романтизма / [Ред. кол. 2-го тома :А.М. Зверев, М.В. Тлостанова]. – С. 349–375.
25. Виноградов В. В. Избранные труды. Лексикология и лексикография / Виктор Владимирович Виноградов. – М. : Наука, 1977 – С. 118–161.
26. Висоцька Н.О. Єдність множинного. Американська література кінця ХХ – початку ХХІ століть у контексті культурного плюралізму / Н.О.Висоцька. – К.: КНЛУ, 2010. – 456 с.
27. Висоцька Н.О. Конституювання ідентичності в полікультурному просторі як об'єкт теоретичної рефлексії / Н.О.Висоцька // Україна – проблема ідентичності: людина, економіка, суспільство. – К.: Стилос, 2003. – С.21-31.
28. Гак В. Г. Проблема создания универсального словаря / В. Г. Гак // Национальная специфика языка и её отражение в нормативном словаре. – М. : Русский язык, 1986. – С. 119–125.
29. Гальчинський А. Глобальні трансформації: концептуальні альтернативи : Методологічні аспекти / А. Гальчинський. – К. : Либідь, 2006. – С. 240–267.
30. Герд А. С. Основы научно-технической лексикографии / Александр Сергеевич Герд. – Л. : Изд-во ЛГУ, 1986. – 69 с.
31. Головащук С. І. Перекладні словники і принципи їх укладання : на лексичному матеріалі російської та української мов / Сергій Іванович Головащук. – К. : Наукова думка, 1976. – 247 с.
32. Гомілко О. Феномен тілесності: дис. ... докт. філософ. наук: спец. 09.00.04 «Філософська антропологія, філософія культури»/ О.Гомілко. – К., 2007. – 438с.
33. Гора О. Освітнє середовище як фактор формування національної ідентичності студентів вищих навчальних закладів / О.Гора // Витоки педагогічної майстерності. Серія: Педагогічні науки. – 2011. – Вип. 8(1). – С. 97–101. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vpm_2011_8%281%29_21.
34. Городный Л. И. Становление английской синонимической лексикографии (словари синонимов в XVIII–XIX вв.) : автореф. дисс. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.04 “Германские языки” / Л. И. Городный. – Л., 1981. – С. 17–20.

35. Греймас А., Фонтаний Ж. Семиотика страстей: От состояния вещей к состоянию души / А.Греймас, Ж.Фонтаний. – М.: Издательство ЛКИ, 2010. – 336 с.
36. Грох М. Консенсусное объяснение формирования наций // Вопросы философии, Москва, 2011, № 01, стр. 27-36.
37. Гудзенко О.З. Міжпоколінські відмінності уявлень про фактори досягнення життєвого успіху / О.З. Гудзенко // Соціологія майбутнього: науковий журнал з проблем соціології молоді та студентства. – 2010. – № 1. – С. 106–113.
38. Гудков Л. Абортивная модернизация / Л. Гудков. – М. : Рос. полит. энциклопедия, 2011. – С. 13–14. 5 Гіденс Е. Нестримний світ: як глобалізація перетворює наше життя Е. Гіденс. – К. : АЛЬТЕРПРЕС, 2004. – С. 15–16.
39. Гундорова Т. Кітч і Література. Травестії. /Т.Гундорова.– Факт, 2008. –284 с.
40. Денисов П. Н. Лексика русского языка и принципы ее описания / Петр Никитич Денисов. – М.: Русский язык, 1993. – 245 с.
41. Денисов П. Н. Основные проблемы теории лексикографии / Петр Никитич Денисов. – М. : Русский язык, 1976. – 207 с.
42. Денисов П. Н. Практика, история и теория лексикографии в их единстве и взаимообусловленности / П. Н. Денисов // Проблемы учебной лексикографии и обучение лексике. – М. : Русский язык, 1978. – С. 25–33.
43. Донскіс Л. Збентежена ідентичність і сучасний світ / Леонідас Донскіс: (пер. З англ. О.Буценко). – К.:Факт, 2010. – 311 с.
44. Дубичинский В.В. Искусство создания словарей. Конспекты по лексикографии / Владимир Владимирович Дубичинский. – Харьков : ХГПУ, 1994. – С. 18–23.
45. Жлуктенко Ю. Українська мова на лінгвістичній карті Канади // Київ : Наук. думка, 1990. – 176 с.
46. Заблоцький В.В. Мовна політика в Україні: стан та напрями оптимізації : автореф. дис. канд. політ. наук : спец. 23.00.02 «Політичні інститути та процеси (політичні науки)» / В.В. Заблоцький. – Х., 2007. – 16 с.
47. Казакевич, О. (2017). Роль мови у формуванні національної ідентичності (Role of language in the national identity format). Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Культурологія», (Вип. 18), - с. 77-79.

48. Карасик В.И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс / В.И. Карасик. – М., 2004. – 477 с.
49. Кларк, Уолтер Ван Тилберт. Случай у брода / Уолтер Ван Тилберт Кларк. [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.e-reading.club/chapter.php/133275/36/Prizraki_bizonov._Amerikanske_pis_ateli_o_Dal'nem_Zapade.html
50. Колісниченко А. В. Міфопоетика творчості Гарта Крейна: дис. канд. філол. наук: 10. 01. 04 / Колісниченко Анна Віталіївна; М-во освіти і науки України, Нац. Дніпровський ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2017. – 174 с.
51. Колісниченко А. В. Першостихії як засіб гармонізації художнього простору поеми Гарта Крейна «Міст» / А. В. Колісниченко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Серія: Філологія, 2016 – Вип. 22. – С. 70-72.
52. Корабльова Н.С. Багатовимірність рольової реальності: ролі і маски – лик і личина / Надія Степанівна Корабльова- Харків: ХНУ, 2000.- 288с.
53. Коренева М.М. Литература XVIII в. Введение /М.М.Коренева // История литературы США. Т.І. Литература колониального периода и эпохи Войны за независимость XVII-XVIII в. – М.: Наследие, 1997. – С. 329-349.
54. Кременецькі компаративні студії : [науковий часопис / ред.: Чик Д.Ч., Пасічник О.В.]. -- 2016. -- Вип. VI. Т. I.-- С. 307-317.
55. КрючковаТ.Б. Языковая политикан реальность [Текст] /Т.Б. Крючкова // Вопросы филологии. — 2010. — №1 (34). — С. 30-39.
56. Кудашев И.С. Проектирование переводческих словарей специальной лексики / Игорь Сергеевич Кудашев. – Helsinki : Helsinki University, 2007. – 445 с. Вісник КНЛУ. Серія Філологія. Том 16. № 1. 2013.
57. Кун М. А. Легенди і міфи Стародавньої Греції / М. А. Кун. – К., 2013. – 229 с.
58. Куць О.М. Мовна політика в державотворчих процесах України : навч. посіб. / О.М. Куць. – Х. : ХНУ ім. В.Н. Карамзіна, 2004. – 275 с.
59. Ламур, Луис. Как был покорен Запад / Луис Ламур. [електронний ресурс]. – М.:Центрополиграф, 1994. - Режим доступу http://loveread.ec/view_global.php?id=6214

60. Логан Джек. Железный мустанг / Джек Логан [электронный ресурс]. – Режим доступа - <https://libking.ru/books/adv-/adv-western/439780-dzhek-logan-zheleznyu-mustang.html>
61. Лотман Ю. Театральный язык и живопись (К проблеме иконической риторики) / Ю.Лотман // Статьи по семиотике культуры и искусства. – Санкт-Петербург, Гуманитарное агентство «Академический проект», 2002. – 551 с.
62. Макмуртри Лэрри. Одинокий голубь / Лэрри Макмуртри. [электронный ресурс]. – Режим доступа <https://www.e-reading.club/book.php?book=99588>
63. Марчук Ю. Н. Действующие системы машинного перевода и автоматические словари / Ю. Н. Марчук // Машинный перевод и автоматизация информационных процессов : [сб. ст.]. – М. : Наука, 1979. – Вып. 3. – 70 с.
64. Маслова В. Когнитивная лингвистика: учеб. пособие / В.Маслова. – 3-е изд., перераб. и доп. – Минск: ТетраСистемс, 2008. – 272 с.
65. Медвідь Ф. Взаємозв'язок національної і релігійної ідеї в контексті релігійно-духовного життя України / Ф. Медвідь // Вісник УАДУ. – 2003. – № 1. – С. 364.
66. Мифы индейцев Южной и Северной Америки. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.lib.ru
67. Михед Т.В. Пуриганська традиція і література Американського Ренесансу: 1830-1860 / Т.В.Михед. – К.: Знання України, 2006. – 344 с.
68. Морковкин В. В. Типология типологических словарей / В. В. Морковкин // *Vocabulum et vocabularium*. – Харьков : Изд-во Харьковского ун-та, 1994. – Вып. 1 – С. 13–23.
69. Москаленко А. А. Нарис історії української лексикографії / Артем Амвросійович Москаленко. – К. : Державне учбово-педагогічне в-во “Радянська школа”, 1961. – 164 с.
70. Нации и национализм / Б. Андерсон, О. Бауэр, М. Хрох и др; Пер с англ. и нем. Л. Е. Переяславцевой, М. С. Панина, М. Б. Гнедовского — М.: Практис, 2002. — 416 с.
71. О.Шостак Опозиція «Свій-Чужий» у сприйнятті національної ідентичності корінних жителів Північної Америки/ О.Г.Шостак// Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія. – 2017. -- №1 (25). – С.137-143.

72. Овсяннико-Куликовский Д. Н. Психология национальности / Д. Н. Овсяннико-Куликовский. – СПб., 1922. – 188 с
73. Огієнко І. Наука про рідномовні обов'язки. – Львів: “Фенікс”, 1995. – 46 с.
74. Ожегов С. И. Лексикология. Лексикография. Культура речи / Сергей Иванович Ожегов. – М. : Высшая школа, 1974. – 352 с.
75. Паламарчук Л. С. Українська радянська лексикографія / Леонід Сидорович Паламарчук. – К. : Наукова думка 1978. – 201 с.
76. Паунд Эзра. Стихотворения и избранные Santos / Эзра Паунд. – М.: СПб, 2003. – 887 с.
77. Пачковский Ю. Ціннісно-професійний контекст світоглядних орієнтацій студентської молоді (досвід українсько-польського соціологічного дослідження) / Ю. Пачковский // Український соціологічний журнал. – 2009. – № 1-2. – С. 79–94.
78. Полюга Л. Проблеми української лексикографії в освітньому процесі / Л. Полюга // Українська мова в освіті : [матеріали Всеукр. наук. конф. “Українська мова в освіті”]. – Івано-Франківськ : Плай, 2000. – С. 141–153.
79. Рибалко М.-М. Функціонування танго-дискурсу в сучасних англійських фільмах / М.-М.Рибалко // Наукові записки. Серія «Філологічна». – Острог: Видавництво національного університету «Острозька академія». – Вип. 30. – 2012. – С. 309—312.
80. Роттердамський Еразм. Похвала глупоті. Домашні бесіди / Еразм Роттердамський. — К.: Основи, 1993. — 319 с.
81. Серякова І. Магія невербальної комунікації. Навч. посібник / І.Серякова. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2004. – 95 с.
82. Сімонок, В. П. (2016). Запозичена лексика в українській мовній картині світу. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Перекладознавство та міжкультурна комунікація, (2), 96-102.
83. Слово і час. – 2009. №11. – С. 68-74.
84. Сокурская Л. Студенчество на пути к другому обществу: ценностный дискурс перехода / Л. Сокурская : монографія. – Харьков : Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина, 2006. – 576 с.
85. Соломоник А. парадигма семиотики: Очерки по общей семиотике / А. Соломоник. – М.: Издательство ЛКИ, 2011. – 336 с.
86. Ставицька Л. Український жаргон: Словник. – К., 2005. – 496 с.

87. Стукалин Ю.В. «Первая энциклопедия Дикого Запада – от А до Z»: Яуза, Эксмо; Москва; 2014. – С. 259.
88. Тараненко О. О. Новий словник української мови (Концепція та принципи укладання словника) / Олександр Онисимович Тараненко. – К. : [б. в.]; Кам'янець-Подільський : [б. в.], 1996. – 172с.
89. Терентьев Ф. Самюэль Хантингтон. Кто мы? Вызовы американской идентич-
90. Терещенко К.В. Національна ідентичність як складова системи соціальної ідентичності особистості / К.В. Терещенко // Вісник післядипломної освіти. – 2010. – Вип. 1(2). – С. 392–399. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vpo_2010_1%282%29_47.
91. Ткаченко Є.В. Конституційно-правове регулювання мовних відносин: порівняльний аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / Є.В. Ткаченко. – Х., 2009. – 19 с.
92. Фишман Д. Сегодняшние споры между примордиалистами и конструктивистами : связь между языком и этничностью с точки зрения ученых и повседневной жизни / Джошуа Фишман // Логос. – № 4 (49). – 2005. – С. 132–140.
93. Фокс Норман. Злые земли / Норман Фокс. [электронный ресурс]. – Режим доступу <https://www.e-reading.club/book.php?book=60264>
94. Харицька С.В. Гендерні мовні маркери у лінгвістиці політичного дискурсу / С Харицька // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах : зб. наук. праць. – К.: Університет «Україна», 2018. – Вип. 37. – С. 90–94.
95. Харченко Л. Міфотворчість як дієвий чинник суспільно-політичного життя / Л. Харченко // Вісник Львівського університету. – Серія «Філософські науки». – Вип.5. – Львів, 2003. – С. 199-207.
96. Хобсбаум, Э. Р. И. К. (2005). Все ли языки равны? Язык, культура и национальная идентичность. логос, (4), 49.
97. Чередник, Ю. (2010). Мовне планування як складова державної мовної політики: теоретико-методологічний аспект. Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/dums/2010_1/10cymtma.pdf.

98. Черкес Б.С. Національна ідентичність в архітектурі міста: Монографія/ Б.С.Черкес. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. - 268с.
99. Шевченко О.В. Формування національної ідентичності як компонента Я-образу особистості / О.В. Шевченко // Соціально-психологічний вимір демократичних перетворень в Україні. – К., 2003. – С. 409–420.
100. Шерман Алекси. Коренные народы Черепашьего острова, [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://indigenous.jimdo.com>
101. Шостак О. «Иронический китч как способ выявления национальной идентичности» / О.Шостак //Revitalize Hotnot: Umeni a LiteraturaII. Ed. J.Dohnal. – Vno, 2015 – С.255-263.
102. Шостак О. «Опозиція «Свій – Чужий» у сприйнятті національної ідентичності корінних жителів Північної Америка/О.Шостак // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія: Збірник наукових праць. – Вип. 1 (25). – К.: НАУ, 2017. – С.137-143.
103. Шостак О. «Постмодерний кітч як шлях до вияву національної ідентичності у творчості Джералда Візенора» / О.Шостак //Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах. – Вип.34. – К.: 2016. – С.244-257.
104. Шостак О. Втілення ідеї всеєдності у романі «Сади в дюнах» Леслі Мармон Сілко/ О.Шостак// Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах: зб.наук.праць. – К.: Університет «Україна», 2013. – Вип.28. – С.295-311.
105. Шостак О. Вчення про священне коло як шлях до подолання національного травматичного синдрому у творчості американських та канадських письменників індіанського походження/ О.Шостак// Сучасні літературознавчі студії. Літературний дискурс: транс культурні виміри: зб.наук.праць. – К.:Вид. центр КНЛУ,2015. – С.613-623.
106. Шостак О. Г. Життя як подолання больового синдрому у романах американських письменників корінного походження / О. Г. Шостак // Американські та британські студії: мовознавство, літературознавство, міжкультурна комунікація: Збірник наукових праць / за заг. ред. А. Г. Гудманяна, О. Г. Шостак. – К.: Талком, 2016. – С. 74-84.

107. Шостак О. Г. Идеологема національної свідомості у творчості письменників індіанського походження / О. Г. Шостак // Літературознавчі студії. – Вип. 19, Ч. 2. – К., 2007 – С. 251-259
108. Шостак О. Гендерна ідентичність корінних жителів Північної Америки/ О.Шостак// Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Культурологія». Проблеми культурної ідентичності в ситуації сучасного діалогу культур: матеріали X міжнародної наукової конференції. (Острог, 18–19 травня 2017 року). – Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2018. – Вип. 19. – С.34-51.
109. Шостак О. Кохання як імперський захват (на прикладі романів Н.Скотта Момадея «Дім створений із світанку» та «Трьохденний шлях» Джозефа Бойдена) / О.Шостак// Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах: зб.наук.праць. – К.: Університет «Україна», 2015. – Вип.32. – С.201-217.
110. Шостак О.Г. Просторова ідентичність Черокі у романі Діани Глансі «Відштовхуючи ведмеда. Роман про стежину сліз» / О. Шостак/ Національна ідентичність в мові та культурі: зб. наук. праць / за заг. ред. А. Г. Гудманяна, О. Г. Шостак. – К. : Талком, 2018. – С.68–71.
111. Щерба Л. В. Опыт общей теории лексикографии / Лев Владимирович Щерба // Избранные работы по языкознанию и фонетике. – Л. : Наука, 1958. – 182 с.
112. Щерба Л. В. Языковая система и речевая деятельность / Лев Владимирович Щерба. – Л. : Наука, 1974. – 428 с.
113. Элиаде М. Аспекты мифа / М. Элиаде / [Перевод В. Большаков]. – М.: «Инвест ППП», 1995 – 236 с.
114. Altugan, A.S. (2015). The Relationship between Cultural Identity and Learning. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 186, p. 1159-1162. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.04.161>
115. Broker, Ignatia. *Night Flying Woman. An Ojibway Narrative* / Ignatia Broker. – St.Paul: Borealis Books, 1983. – 135 p.
116. “How to become a producer in Hollywood?” (“Kak stat’ produserom v Gollivude: Vypusknitsa MGU Ol’ga Lesnova s uspekhom rabotaet v sviataia sviatykh amerikanskoj kinoindustrii), *Russkie v Amerike*, выпуск 3, 2016, pp. 62-65.
117. Alexie Sherman. *The Toughest Indian in the World*. Grove Press, 2000.

118. Alexie Sherman "Smoke Signals" A Screenplay/ Sherman Alexie. – New York: Hyperion, 1998. – 179 p.
119. Alexie Sherman "The Lone Ranger and Tonto FistFight in heaven"/Sherman Alexie. – New York: Harper Perennial, 1994. – 223 p.
120. Alexie Sherman. Interview "The Gardian"/ [Электронный ресурс]. – Режим доступа:
121. Ammon U. Language conflicts in the European Union [Text] / U. Ammon // International Journal of Applied Linguistics. — 2006. — Vol. 16. — No. 3. — P.319-338.
122. Bakmand B. National language planning, why (not)? / B.Bakmand // Intercultural Communication. Berlin / New-York : Mouton de Gruyter, 2000 – April. – issue 3. – P.404 – 1 634. – Access mode : www.immi.se/intercultural.
123. Barbour S. Language and Nationalism in Europe. Oxford University Press, 2000. P. 83. Burke P. // URL: <http://terrain.revues.org/3142> (дата обращения: 10.02.2012).
124. Belin, Esther G. From the Belly of My Beauty. University of Arizona Press, 1999.
125. Bercovitch, S. Preface / Sacvan Bercovitch // Reconstructing American Literary History / Ed. S. Bercovitch. – Cambridge, Mass.: Harvard Univ. Press, 1986. – P.VII-X.
126. Bercovitch, S. The Problem of Ideology in American Literary History / Sacvan Bercovitch // New Literary History. – # 12, 1986. – P. 635-664.
127. Bercovitch, S. The Rites of Assent: Transformations in the Symbolic Construction of America / Sacvan Bercovitch. – N.Y. & L.: Routledge, 1993. – 432 p.
128. Bland, Jared. Joseph Boyden Tackles Native Torture, Colonial Amnesia and Ongoing Racism [Электронный ресурс] :// The Globe and Mail , 26 March, 2017 Режим доступа: <https://www.theglobeandmail.com/arts/books-and-media/joseph-boyden-tackles-native-torture-colonial-amnesia-and-ongoing-racism/article14308176/>
129. Boyden, Joseph. The Orenda. – Toronto: Penguin, 2014. – 490 p.
130. Bruyneel, Kevin. The Third Space of Sovereignty. The Postcolonial Politics of U.S.-Indigenous Relations. – Minneapolis-London: University of Minnesota Press, 2007. – 319p.

131. Burstyn D. Amerykantsy: Natsyonal'nyj opyt: Per. s anhl. Avt. posleslov. Shestakov V.P.; Komment. Baldytsyna P.V. – M.: Yzd. hruppa «Prohress» - «Lytera», 1993. – 624s.
132. Chovancova K. Tolérance (des différences), purisme et politique linguistique en Slovaquie et en France // URL: http://www.sens-public.org/IMG/pdf/SensPublic_DossierEurope_MZazrivcova.pdf (дата об-ращення: 02.02.2012).
133. Collins dictionary (n.d). Retrieved from <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/success>
134. Crane H. Complete Poems and Selected Letters and Prose of Hart Crane / Hart Crane. – New York: Garden City, 1966. – xvii, 302 p.
135. Crane H. The collected poems of Hart Crane. / Hart Crane // Edited with an introduction by Waldo Frank. – New York: Liveright publishing corporation, 1933. – xxxiv, 179 p., ill.
136. D’Haen, Th. How Many Canons Do We Need? World Literature, National Literature, European Literature / Theo D’Haen // The Canonical Debate Today: Crossing Disciplinary and Cultural Boundaries / Ed. by L.Papadima, D. Damrosch, T. D’Haen. – Amsterdam, N.Y. : Rodopi, 2011. – P.19 - 37.
137. De Swaan A. The language predicament of the EU since the enlargements // Sociolinguistica. 2007, № 21.
138. Elliott, E. Those Irrepressible Puritans: Canon War Survivors / Emory Elliott // Пуританська традиція в літературі США. – К.: Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, 2004. – С. 17-35.
139. Emerson, Gloria. At the Hem of the Lowest Clouds: Meditations on Navajo Landscapes. School of American Research Press, 2003.
140. Encyclopedia of Contemporary Literary Theory. Approaches, Scholars, Terms / gen. ed. Irena Makaryk. – Toronto: University of Toronto Press, 1994. – 656 p.
141. Erman Akilli – Federico Donelli, “Reinvention of Turkish Foreign Policy in Latin America: The Cuba Case”, Insight Turkey, Vol. 18, No. 2, (Ankara: SETA, 2016), pp. 161-181.
142. Erman AKILLI, (ed.) Türkiye’de ve Dünyada Dış Yardımlar, Nobel Yayınları, 1st Edition, Ankara, Turkey, 2016. (a)
143. Erman AKILLI, Türkiye’de Devlet Kimliği ve Dış Politika, Nobel Yayınları, 2nd Edition, Ankara, Turkey, 2016. (b)
144. Foran, Charles. Joseph Boyden mines Canada’s bloody past for surprising spirituality Racism [Електронний ресурс] :// The Globe and

Mail , 26 March, 2017 Режим доступа:
<https://www.theglobeandmail.com/arts/books-and-media/book-reviews/joseph-boyden-mines-canadas-bloody-past-for-surprising-spirituality/article14169831/>

145. Gomez, Adrian. "Daughter's Documentary Celebrates Momaday's Life."

The Albuquerque Journal. "Life in New Mexico." Sunday October 15, 2017. 5

Momaday, N. Scott. *Again the Far Morning: New and Selected Poems*. Albuquerque: University of New Mexico Press, 2011.
In the Bear's House. N.Y. : St. Martin's Griffin, 1999.
The Man Made of Words: Essays, Stories, Passages. N.Y. : St. Martin's Griffin, 1997.

146. Momaday, N. Scott and Yuri Vaella *Meditations After the Bear Feast: The Poetic Dialogues of N. Scott Momaday and Yuri Vaella*. Alexander Vaschenko and Claude Clayton Smith, eds. Brunswick, Maine: Shanti Arts Publishing, 2016.

147. Gordon, Andrea. Joseph Boyden on The Orenda, His Latest Giller-Nominated Novel [Электронный ресурс] :// Toronto Star, 17 Sept. 2013
Режим доступа:
http://www.thestar.com/entertainment/books/2013/09/17/joseph_boyden_on_the_orenda_his_latest_gillernominated_novel_interview.html.

(accessed June 17, 2017).

148. Hammer L. *Hart Crane and Allen Tate: Janus-Faced Modernism / Langdon Hammer*. – Princeton: Princeton University Press, 1993. – xviii, 277 p.

149. Huntington, S. (1996). *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*. – New York: Simon and Schuster.

150. Inderjeet Parmar and Michael Cox (ed.), *Soft power and US Foreign Policy. Theoretical, historical and contemporary perspectives* (London/New York: Routledge, 2010).

151. Irwin J. *Hart Crane's Poetry: «Appollinaire lived in Paris, I live in Cleveland, Ohio» / John Irwin*. – Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2011. – xiv, 424 p., ill.

152. Iverson, Peter, ed. "For Our Navajo People:" *Diné Letters, Speeches & Petitions 1900 – 1960*. University of New Mexico Press, 2002.

153. Javadi, A. & Javadi, M. (2008) National identity and globalization. A survey among undergraduate students in Islamabad and Gilanegharb cities (Iran). *Informacijos Mokslai*, p. 112-120. Retrieved from <http://www.zurnalai.vu.lt/informacijos-mokslai/article/viewFile/3379/2447>.
154. Joseph J. E. Identity and Language / J. E. Joseph // *Encyclopedia of Language and Linguistics*, 2nd ed., ed. by Keith Brown. – Vol. 5. Oxford : Elsevier, 2006. – P. 486–492.
155. Joseph Nye Jr and John D. Donahue (ed.), *Governance in a Globalizing World* (Washington: Brookings Institution Press, 2000).
156. Joseph Nye Jr, “Public Diplomacy and Soft Power”, *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 616 (2008b).
157. Joseph Nye Jr, *Bound to Lead: The Changing Nature of American Power* (New York: Basic Books, 1990)
158. Joseph Nye Jr, *Soft power: The Means to Success in World Politics* (New York: Public Affairs, 2004).
159. Joseph Nye Jr, *The Powers to Lead* (Oxford: Oxford University Press, 2008a).
160. Kawano, Kenji. *Warriors: Navajo Code Talkers*. Northland Publishing, 1990.
161. Kellough, R.D., & Kellough, N.G. (2008). *Teaching young adolescents: Methods and resources for middle grades teaching* (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Merrill Prentice Hall.
162. Kent, Kate Peck. *Navajo Weaving: Three Centuries of Change*. School of American Research, 1985.
163. King, Haysn. “The Orenda” Faces Tough Criticism from First Nations Scholars” [Електронний ресурс] :// CBC News, 7 Mar.2014
Режим доступа: <http://www.cbc.ca/news/aboriginal/the-orenda-faces-tough-criticism-from-first-nations-scholar-1.2562786>. (accessed June 17, 2017).
164. Kocot Monika “The games with kitsch in the works of Sherman Alexie and Tomas King” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cambridgescholars.com/download/sample/61815>
165. Korzewski, M. (2005). O tolerancji w społeczeństwie i prawie holenderskim [About the Tolerance among Society and Dutch law]. – Krakow: Zakład Wydawniczy “NOMOS”.
166. Lair, M. *Redcoat Theater: Negotiating Identity in Occupied Philadelphia, 1777-1778* /Meredith Lair // William Pencak (ed)

- Pennsylvania's Revolution. – University Park: Pennsylvania State UP, 2010. – P. 192-210.
167. Larkin, E. What is a Loyalist? The American Revolution as Civil War / Edward Larkin // *Common-Place*. 2007. V. 8. № 1. Электронне джерело. Режим доступу: URL: <http://www.common-place.org/vol-08/no-01/larkin>. Загол. з екрану.
168. Larson C. *American Indian Fiction*. Albuquerque: Univ. of New Mexico Press, 1978.
169. Lauter, P. *From Walden Pond to Jurassic Park: Activism, Culture, and American Studies* / Paul Lauter. – Durham & L.: Duke Univ. Press, 2001. – 304 p.
170. Lauter, P. Introduction / Paul Lauter // *Heath Anthology of American Literature* / Ed. Paul Lauter. – Lexington, Mass.: D.C.Heath & Co, 1990. – P. XXXV – XLVIII.
171. Lauter, P. Preface / Paul Lauter // *Heath Anthology of American Literature* / Ed. P.Lauter. – 4th ed. – Boston-N.Y.: Houghton-Mifflin, 2002. – P.XXV-XLIII.
172. Lee, Lloyd L., ed. *Diné Perspectives: Revitalizing and Reclaiming Navajo Thought*.
173. Levine, L. *The Opening of the American Mind: Canons, Culture, and History* / Lawrence Levine. – Boston: Beacon Press, 1996. – 240 p.
174. Lewis R. *The poetry of Hart Crane. A Critical study* / Richard Lewis. – Princeton: Princeton University Press, 1967. – xiii, 426 p.
175. Mather, Christine. *Native America: Arts, Traditions, and Celebrations*. Clarkson Potter/Publishers, 1990.
176. Matthiessen, F.O. *American Renaissance: Art and Expression in the Age of Emerson and Whitman*/ F.O. Matthiessen // N.Y.: Oxford UP, 1941; rpr. 1969. – 720 p.
177. Max Weber, *The Theory of Social and Economic Organization* (Glencoe: The Free Press, 1967), trans. by A. M. Henderson and Talcott Parsons.
178. McNulty D. *A Study of the Influence Affecting Hart Crane/Dorothy McNaulty*. – Chicago: Loyola University Press, 1944. – 92 p.
179. Messmer, M. *Reading National American Historiography Internationally*/ Marietta Messmer // *Comparative Literature*. – № 52:3. – 2000. – P.193-213.
180. Millett, K. *Sexual Politics* / K. Millett. – Garden City, NY: Doubleday Press, 1970. – 397p.

181. Modiano, M. A new variety of English [Текст] / Marko Modiano // English Today. – 2001. – No 68. – pp. 13–16.
182. Modiano, M. Euro-Englishes [Текст] / Marko Modiano // Kachru, Braj B., Yamuna Kachru, Cecil L. Nelson, eds. The Handbook of World Englishes. (Blackwell Handbooks in Linguistics). – Oxford: Blackwell, 2009. – pp. 223–239.
183. Momaday, N.Scott. The House Made of Dawn :[novel] / N. Scott Momadey. – N.Y.: Harper&Row, 1968. – 212 p.
184. Morris, Irvin. From the Glittering World: A Navajo Story. University of Oklahoma Press, 1997.
185. Öktem, K. 2012. “Projecting Power: Non-Conventional Policy Actors in Turkey’s International Relations.” In Another Empire? A Decade of Turkey’s Foreign Policy Under the Justice and Development Party, edited by Kerem Öktem, Ayse Kadioglu, and Mehmet Karli, 86-87. Istanbul: Istanbul Bilgi Universitesi Yayinlari.
186. Philip Seib (ed.), Toward a New Public Diplomacy (New York: Palgrave MacMillan, 2009).
187. Renan, Ernst “Qu’est-ce qu’une nation?” In Nationalism. Ed. By John Hutchinson and Anthony D.Smith. – Oxford: Oxford University Press. – P.17-19.
188. Rex J. Ethnic Minorities in the Modern Nation State: Working Papers in the Theory of Multiculturalism and Political Integration. - N.Y.: Palgrave, 1996.
189. Richard C. Snyder, Burton Sapin, Valerie Hudson and H. W. Bruck, Foreign Policy Decision-Making, Revisited, New York, Palgrave Macmillan, 2003.
190. Richardson, Gladwell. Navajo Trader. University of Arizona Press, 1986.
191. Robert Dahl, “Power”, International Encyclopedia of the Social Sciences - Vol. 12 (New York: Collier-Macmillan, 1968).
192. Saint Katheri and Native American Catholis [Электронный ресурс] :// PBS. Religiln and Ethnic Newsweekly, Nov.15, 2015 Режим доступа:
<http://www.pbs.org/wnet/religionandethics/2015/11/13/november-13-2015-saint-kateri-and-native-american-catholics/27910/> (accessed Jan 15, 2018).

193. Silko, Leslie Marmon Gardens in the Dunes/Leslie Marmon Silko. - Scribner Paperback Fiction Published by Simon and Schuster, 1999. – 480 p.
194. Silko, Leslie Marmon. Almanac of the Dead :[novel] / Leslie Marmon Silko. – N.Y.: Simon and Schuster, 1991. – 763p.
195. Smith, A.D. (2004). History and National Destiny: Responses and Clarifications. Nations and Nationalism, 10 (1/2), p. 195-209. <https://doi.org/10.1111/j.1354-5078.2004.00163.x>
196. Smoke Signals. Dir. Chris Eyre. Miramax Films, 1998. / Smoke Signals. Dir. Chris Eyre. Miramax Films, 1998.
197. Spears M. Hart Crane / Monroe Spears. – Minnesota: University of Minnesota, 1965. – 48 p.
198. Stukalyn Yu.V. «Pervaia entsyklopedyia Dykoho Zapada – ot A do Z»: Yauza, Eksmo; Moskva; 2014. – S. 259.
199. Tapahnso, Luci. Sáanii Dahataal: The Women are Singing. Poems and Stories. University of Arizona Press, 1993.
200. Tapahnso, Luci. “For More than 100 Years, the U.S. Forced Navajo Students into Western Schools. The Damage is Still Felt Today.” Smithsonian Magazine, July 2016.
201. Tarik Oğuzlu, ”Soft power in Turkish foreign policy”, Australian Journal of International Affairs, Vol. 61, No. 1 (2007).
202. Tate A. Reactionary Essays on Poetry and Ideas / Allen Tate. – New York: Scribner`s, 1936. – xii p., 2 I., 3-240 p.
203. The Columbia Literary History of the United States. – N.Y.: Columbia Univ. Press, 1988. – 1263 p.
204. ТІКА, “Україна. Проекти та заходи”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tika.gov.tr/upload/2015/Prestij%20Eserler/Ukrayna-kitapcik.pdf> (дата звернення 30.06.2018).
205. ІКА, Türkiye Kalkınma Yardımları Raporu 2016, (accessed) 05.01.2018, <http://www.tika.gov.tr/upload/2017/YAYINLAR/Faaliyet%20Raporlar%C4%B1/2016/T%C3%BCrkiye%20Kalk%C4%B1nma%20Yard%C4%B1mlar%C4%B1%20Raporu%202016.pdf>
206. Vaschenko A.V. Frontyr / A.V. Vaschenko // Ystoriya lyteratury SSHa / [Red. kol. Ya.N. Zasurskyj, M.M. Koreneva, E.A. Stetsenko]. – М. : «Nasledye», 1999. – Том II : Lyteratura epokhy romantyzma / [Red. kol. 2-ho toma :A.M. Zverev, M.V. Tlostanova]. – S. 349–375.

207. Walter Carlsnaes, Thomas Risse and Beth A. Simmons (ed.), Handbook of International Relations (Los Angeles/London: SAGE, 2013),
208. Weyhing, Richard. Joseph Boyden. The Orenda // Studies in American Indian Literatures. – 2015. - Vol.27. No2 (Summer). – P.102-105.
209. Wheeler, Jordan. Brothers in Arms : [3 novellas] /. Jordan Wheeler – Winnipeg, Manitoba: Pemmican Publications, Inc.,1989. – 223p.
210. Woodard, Charles L. Ancestral Voice: Conversations with N. Scott Momaday.
Lincoln: University of Nebraska Press, 1989.